

TÜSİAD

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU ÜYESİ

HASAN AKÇAKAYALIOĞLU'NUN

“BÜYÜK DURGUNLUK DÖNEMİ SONRASI

POLİTİKA ANALİZİ”

KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI

16 Ekim 2014

InterContinental İstanbul Hotel

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Değerli Konuklar,

Sizleri TÜSİAD Yönetim Kurulu adına selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum. Bugün Koç Üniversitesi TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu'nun, birbirinden değerli katılımcılarla gerçekleştirdiği, oldukça güncel ve önemli bir konuya ilişkin konferansı kapsamında sizlere hitap etmekten büyük memnuniyet duymaktayım.

Koç Üniversitesi TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu, kurulduğu 2004 yılından bugüne, araştırma ve yayınlarına ilaveten çok önemli konularda, uluslararası ölçekte önemli bilim insanlarını ve araştırmacıları bizlerle bir araya getirmeyi başarıyla sürdürmektedir. Küresel ekonomiye ve Türkiye ekonomisine ilişkin ana gündem başlıklarını, uzman katılımcıların değerlendirmeleriyle irdelememize olanak sağlayan Ekonomik Araştırma Forumu, bu yapısıyla iş dünyası başta olmak üzere geniş kesimlere nitelikli akademik çerçeve sunan başarılı bir araştırma platformu olma hedefine ulaşmış durumdadır.

Saygıdeğer Konuklar,

2007 ortalarında Amerika Birleşik Devletleri'nde başlayan finansal kriz, hem diğer gelişmiş ekonomilere hem de gelişmekte olan ekonomilere yayılarak, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana dünya genelinde yaşanan en şiddetli durgunluk dönemine yol açmıştır. Banka iflasları, para aktarım mekanizmalarının etkin çalışmaması ve varlık balonlarının patlaması gibi nedenlerle finansal istikrarın bozulması neticesinde 2008-2009 Büyük Durgunluk dönemi ortaya çıkmıştır. Durgunluk döneminde yaşanan ekonomik daralma ve takip eden iş gücü piyasasındaki bozulma, her ülkede, ülkelerin makroekonomik görünümü ve yapısına bağlı olarak farklı şiddette ve uzunlukta tezahür etmiştir. 2007'nin sonunda Amerika Birleşik Devletleri'nin resesyona girmesini takiben, Amerika Birleşik Devletleri'yle olan finansal ve ticari bağları çerçevesinde gelişmiş ülkelerin çoğunun ekonomileri daralmış, gelişmekte olan ekonomiler ise iç talep ve kamu harcamaları sayesinde büyümelerini sürdürse de, büyümelerinde düşüşler gözlenmiştir.

Durgunluk dönemine tepki olarak, para ve finansal politikaların yanı sıra, mali teşvik sistemleri ve iş gücü piyasalarına yönelik politikalar uygulanmaya başlamıştır. Ekonomik canlandırma programları açısından para politikaları, özellikle gelişmiş ülkelerdeki maliye politikası kısıtları nedeniyle, neredeyse tek politika seçeneği haline gelmiştir. Diğer yandan, sıfırdan daha aşağıda bir nominal faiz oranının belirlenememesi ya da pozitif nominal faizin mümkün olmasına rağmen parasal aktarım mekanizmalarının çalıştırılmaması hallerinde etkisiz kalan, kısa dönemli politika faizine dayalı "geleneksel para politikası", bu süreçte yerini geleneksel olmayan para politikalarına bırakmıştır. Amerika Birleşik Devletleri Merkez Bankası Başkanı Sn. Bernanke'nin 2009 yılında belirttiği gibi, "Olağanüstü zamanlar olağanüstü önlemler" gerektirmiştir. Merkez bankaları fiyat istikrarı söyleminden finansal istikrar söylemine geçmiş, geleneksel olmayan para politikalarıyla, finansal

istikrarın sağlanmasında en önemli oyuncu konumuna gelmiştir. Söz konusu politikaların ekonomiyi canlandırma açısından ne kadar etkili olduğu ve orta-uzun vadede etkileri tartışılmaları halen devam etmektedir.

Finansal istikrarın sağlanması amacıyla, küresel ölçekte birçok reform ve düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Finansal istikrarın tam olarak tanımının bulunmaması, dolayısıyla istikrarı sağlayacak tek bir reçete olmaması nedeniyle gerçekleştirilen düzenlemeler ülkeler nezdinde farklılıklar göstermiştir. Söz konusu farklılıklar, küresel koordinasyonun sağlanması ihtiyacını ön plana çıkarmıştır. Bu çerçevede, finansal sisteme duyulan güveni ve sistemin itibarını artırmak, kuşkusuz, en önemli adımlardan biri olacaktır.

Önümüzdeki dönemde para politikalarını destekleyecek ve dengeleyecek, aşırı finansallaşmanın önüne geçecek ve finansal istikrarı güvence altına alacak makro ihtiyati politikalara ihtiyaç vardır. Bu doğrultuda, sürdürülebilir büyümenin yakalanması ve istihdam yaratılabilmesi açısından mali politikalar ve yapısal reformlar kaçınılmazdır.

Hiç şüphesiz ki, yapısal reformların hayata geçirilmesinde iş dünyasına da büyük görevler düşmektedir. Türkiye nezdinde, iş dünyasını temsilen TÜSİAD olarak, her fırsatta yapısal reformların önemine dikkat çekmekte, eğitimden sanayi stratejilerine kadar geniş bir perspektifte reform ve politika önerilerimizi dile getirmekteyiz.

Bugün gelinen durumda, her ne kadar Avrupa için krizin tamamen geride kaldığını söylemek için yeterli veri bulunmasa da, başta Amerika Birleşik Devletleri ekonomisi olmak üzere dünya ekonomisinde toparlanmanın giderek güçlendiği söylenebilir. Gelişmiş ekonomilerdeki toparlanmanın, ticaret kanalından gelişmekte olan ekonomileri olumlu yönde etkilemesi beklenirken, finans ve yatırım kanallarının en azından bir süre gelişmekte olan ekonomiler için riskler taşımaya devam edeceğini dikkate almak gerekmektedir. Bu nedenle, başta, Fed olmak üzere, gelişmiş ülke merkez bankalarının parasal genişlemeden sıkılaştırmaya geçiş süreçlerinin, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler arasında yaratacağı küresel dengelemenin zamanlaması ve yönetimi, giderek daha büyük önem kazanmaktadır. Diğer yandan, gelişmekte olan ekonomiler başta olmak üzere dünya genelinde riskli varlıklara yönelik risk iştahındaki artış, gelişmekte olan ekonomilere dış kaynak temini ve yapısal reformlar için zaman ve alan yaratma anlamında fırsat sunmaktadır.

Bu bakış açısından baktığımda, bugünkü konferansı, söz konusu fırsat penceresini ortaya koyabilecek ve mikro alanlardaki dönüşüme odaklanmamıza katkı sağlayabilecek olması nedeniyle de önemsemekteyim. Bu anlayış ve inançla konuşmama son verirken, bugün bu konferansın gerçekleşmesini sağlayan Koç Üniversitesi TÜSİAD Ekonomik Araştırmalar Forumu Direktörü Sn. Sumru Altuğ'a ve Direktör Yardımcısı Sn. Sumru Öz'e, ve konferansın çok değerli konuşmacılarına TÜSİAD Yönetim Kurulu adına içten teşekkürlerimi sunuyorum. Değerli medya mensuplarına ve siz

konuklarımıza da katılımlarınızdan ötürü ayrıca teşekkürlerimi sunuyor ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına sizleri saygıyla selamlıyorum.